Nr. 73 Kraków, wtorek 27 marca 1917. Rocznik XXVI.

2 K miesięcznie z odsyłką.
Zagranicą miesięcznie 2 M. 30 f., 3 fr. 50 ctm., 2½ szyl. 70 cm. amer
Tygodniowo w Krakowie 40 h., z dostawą do domu 46 h.
Cena numeru pojedynczego 10 h
Reklamacye otwarte są wolne od opłaty pocztowej. — Redakcya rękopisów nie zwraca i bezimiennych listów nie uwzględnia.

NAPRZÓD

Organ centralny polskiej partyi socyalno-demokratycznej.
Wychodzi codziennie o godzinie 6 wieczorem.

Redakcya i Administracya Kraków, Dunajewskiego 5.
Telefon Redakcyi Nr. 396.
Telefon Administracyi Nr. 2314.
Konto czekowe Nr. 34.095.
Fach pocztowy na listy Nr. 116.
Adres telegr.: Naprzód Kraków.

Dział inseratowy: ul. Gołębia L. 2. I. p. (Róg ul. Brackiej)
Telefonu Nr. 1354.
Konto czekowe 910.
Ceny ogłoszeń: Za miejsce wiersza petitem 36 h. Za miejsce wiersza petitem w nadesłanem 90 h.

Kierenskij za dalszą wojną?

Czy nowy rząd zapewni żydom równouprawnienie? — Lenin ostrzega przed rządem rewolucyjnym. — „Vorwärts" żąda zmiany polityki niemieckiej.

Sprawa pokoju.

„Vorwärts" interepluje. — „Świat idzie naprzód. Musimy iść razem z nim!"

„Vorwärts" konstatuje we wst. artykule, że niezmiernie ważna godzina wybiła dla polityki niemieckiej. Rosya obecna ma prawo dowiedzieć się, czy stoi przeciwko Niemcom takim, które chcą zdobyczy terytoryalnych, czy też takim, które gotowe są zawrzeć pokój i szanują cudze prawa.

Powiedzmy teraz narodowi rosyjskiemu, że może mieć pokój, jeśli chce i że nie powinniśmy się wzajemnie zmuszać do wojny żądaniami sprzecznemi z honorem, bytem i wolnością rozwoju każdego z obu narodów.

Centralny organ niemieckiej soc. demokracyi zwraca dalej uwagę, że jeśli wojna dalej będzie trwała, Niemcy już będą walczyły nie „przeciwko caratowi i jego sojusznikom", lecz przeciwko światowemu związkowi demokratycznie rządzonych ludów, który będzie twierdził, iż chce w postaci Niemiec zniszczyć ostatnią ostoję reakcyi. W ten sposób staje się jasnem, że wybiła godzina także zmiany w polityce wewnętrznej. Świat idzie naprzód! My musimy iść razem z nim!

Kierenskij za dalszą wojną.

Minister sprawiedliwości, trudowik Kierenskij, oświadczył przedstawicielom prasy, że putiłowskie fabryki amunicyi są już w ruchu i że Rosya zamierza tak długo wojnę prowadzić, aż Konstantynopol będzie umiędzynarodowiony.

Rzekoma ucieczka cara bajką.

Petersburg, 25 marca.

Petersburska ajencya telegraficzna donosi: Wszelkie pogłoski o ucieczce cara są zupełnie zmyślone.

Czy nowy rząd przeprowadzi równouprawnienie żydów? — Wymijające oświadczenia pp. ministrów.

„Voss. Ztg." ogłasza autentyczny list z Petersburga, via Sztokholm przemycony, według którego **rewolucyjny rząd rosyjski nie okazuje żadnej chęci do rychłego nadania żydom równouprawnienia.** Jestto zresztą po części zgodne z przeszłością obecnych ministrów: książę Lwow, jako prezes ziemstwa, zawsze był przeciwny dopuszczeniu żydów do współpracy w ziemstwie, a Guczkow jest współwłaścicielem wrogiego żydom dziennika „Nowoje Wremja". Obecnie zaś Milukow, zapytany przez angielskiego dziennikarza o stanowisko swoje w kwestyi żydowskiej, **dał odpowiedź wymijającą;** a bardziej jeszcze wymijającą była odpowiedź nowego ministra wojny, Guczkowa, kiedy go zapytano, **czy zamierza żydów mianować oficerami.** Co więcej, konsulowie rosyjsc yw krajach neutralnych w dalszym ciągu odmawiają wizy paszportowej obywatelom neutralnych państw, o ile ci są wyznania mojżeszowego; na zapytania w takich wypadkach nowy rząd rosyjski nie odpowiada. Gdy zaś żydzi petersburscy, moskiewscy i kijowscy zwrócili się do nowego ministra oświaty, Manuiłowa, z zapytaniem, czy zniesie „normy procentowe", ograniczające dostęp słuchaczy-żydów do uniwersytetów, otrzymali nic nie mówiącą odpowiedź: „Rząd będzie tę kwestyę miał na oku". Także w licznych swoich odezwach i manifestach nowy rząd starannie unika wyraźnego wypowiedzenia się w kwestyi żydowskiej.

Lenin, wódz soc. demokratów „bolszewików" ostrzega przed nowym rządem. — „Uzbrojenie proletaryatu jest jedyną gwarancyą".

Wrogie stanowisko wobec rządu rewolucyjnego, zajął nieprzejednany odłam socyalnej demokracyi rosyjskiej, t. zw. bolszewicy. Bawiący w Szwajcaryi wódz ich, L e n i n, wysłał do Rosyi telegram takiej treści: „Taktyką naszą winna być bezwzględna nieufność. Żadnego poparcia nowego rządu, a przedewszystkiem Kerenskiego. Bądźcie czujni, uzbrojenie proletaryatu jest jedyną gwarancyą bezpośrednich wyborów do konstytuanty narodowej. Żadnego zbliżenia do innych stronnictw!"

Nowy rząd sumiennie wypełni zobowiązywania finansowe starego rządu.

Rząd prowizoryczny oświadcza, że sumiennie i bez uchylenia się wypełni wszelkie zobowiązania pieniężne, zaciągnięte przez dawny rząd. Ponieważ wojna powoduje olbrzymie specyalne koszta, rząd nie będzie mógł ominąć **podwyższenia kilku podatków,** ale nowy system podatkowy, który opracowuje ministerstwo skarbu, będzie uwzględniał wszystkie ciężary odpowiednio do zdolności finansowej różnych klas opodatkowanych.

Aresztowania.

Na dworcu kolei w Homlu **aresztowany został minister carskiego domu, hrabia Frederiks,** powszechnie znienawidzony i gorliwie poszukiwany przez rewolucyonistów.

Aresztowano również byłego **komendanta gwardyi cesarskiej,** jenerała Wojejkowa, i odstawiono go do Moskwy, skąd po przesłuchaniu przez ministra sprawiedliwości Kerenskiego, wysłano go do Petersburga.

Marynarze floty bałtyckiej za republiką.

Bezpośrednio po wybuchu rewolucyi nowy rząd rosyjski wysłał posła do Dumy Skobelewa, socyalistę, do Helsingforsu celem rokowań ze **zbuntowanymi marynarzami floty bałtyckiej.** Otóż dnia 19 marca Skobelew wrócił do Petersburga i doniósł rządowi, że marynarze oświadczają się za przekształceniem Rosyi na **demokratyczną republikę,** jednocześnie zaś żądają, żeby **flotę bałtycką wzmocniono i wojnę doprowadzono zwycięsko do końca.**

Komitet łotewski rządzi Rygą.

„Frankf. Ztg." via Sztokholm donosi: Zarząd miasta Rygi został 15 marca objęty przez **komitet łotewski.** Ludność niemiecka znajduje się zupełnie we władzy łotewskiej.

Skutkiem gwałtów, dokonywanych przez wkraczające wojska rosyjskie, zamknięto pocztę i urzędy telegraficzne.

(Komitet łotewski ma tu, niewątpliwie, charakter soc.-dem., gdyż Ryga jest silną placówką łotewskiego ruchu soc. dem., o czem świadczy, że do Dumy wybierała soc. dem., jak Ozola i Predkalna. — Red. „N a p r z.").

Drobne wieści.

Czcheidze, jak donoszą ze Sztokholmu, odmówił wstąpienia do rządu prowizorycznego (?).

Pisma paryskie donoszą z Rosyi: Aresztowano gubernatora archangielskiego; **aresztowano jenerał-gubernatora turkiestańskiego, jen. Kuropatkina;** aresztowano sebastopolskiego komendanta placu. Gubernator twerski został zabity.

Posiedzenie komisyi gospodarczej miejskiej Koła polskiego w Krakowie.

Po konferencyi przedstawicieli Koła polskiego w sprawach gospodarczych z rządem, która odbyła się w zeszłym tygodniu w Wiedniu, zwołał prezes komisyi gospodarczej p. **Leo** posiedzenie do Krakowa. Posłowie, którzy brali udział w konferencyi z rządem **Diamand, Gross i Stesłowicz** zgodnie oświadczyli, że konferencya ta nie odpowiedziała ich oczekiwaniom. Porządek dzienny konferencyi ułożony bez porozumienia się z członkami miejskiej komisyi gospodarczej, cały akcent położył na sprawy odszkodowan szkód i świadczeń wojennych., zaliczek na nie wypłacanych, odsetek i spłat. Ta część porządku dziennego zajęła całe przedpołudnie i większą część popołudnia i została dla interesowanych zdaje się, pomyślnie załatwioną. Obchodzi ona głównie właścicieli wielkich posiadłości.

Na sprawy odbudowy miast, ich aprowizacyi, dostawy węgla, reformy centrali odbudowy, warunków przewozu na kolejach i zwalniania zastrzeżonych dla wojska materyałów, potrzebnych do odbudowy miast, nader mało pozostało czasu, tak, że po za krótkiemi przemówieniami posłów **Diamanda i Stesłowicza** w sprawie odbudowy i pos. **Grossa** w sprawie zakładów kredytowych, co do reszty spraw ograniczyła się konferencya do przemówień ministrów robót publicznych i aprowizacyi. Mimo, że konferencya trwała prawie do godz. 9-ej wieczorem, dyskusyi na te tematy już przeprowadzić nie można było. Nie było też przedstawicieli ministerstwa wojny i ministerstwa kolejowego, bez których gorliwego i zgodnego współdziałania ani sprawa aprowizacyi, ani sprawa odbudowy przeprowadzić się nie da.

Wobec tego stanu rzeczy, w myśl wniosków mówców komisya jednomyślnie postanowiła polecić swemu subkomitetowi aprowizacyjnemu, ażeby wraz z przedstawicielami miast, weszli w bezpośrednie porozumienie z ministrem aprowizacyi Höferem. W sprawie centrali odbudowy poleciła komisya przewodniczącemu, ażeby jej imieniem zażądał stanowczego wpływu na reorganizacyę tego zakładu i załatwienia w toku będących spraw personalnych.

Poseł Gross przedstawił szereg wniosków, dążących do ułatwienia kredytu w zakładach wojennych kredytowych i uprzystępnienia go szerokim warstwom ludności. Wnioski te w części przyjęto, w części odroczono do najbliższego, wkrótce zwołać się mającego posiedzenia.

Wszyscy członkowie komisyi podnieśli znaczne szkody, wynikające tak w dziedzinie politycznej, jak i gospodarczej z niezwoływania Koła polskiego, to też wniosek, żądający zwołania Koła bezpośrednio po świętach, został jednomyślnie przyjęty. Podnoszono też że posiedzenie Koła musi potrwać dłużej ze względu, że zachodzi potrzeba omówienia i zadecydowania wielu bardzo spraw krajowych, a porządek dzienny posiedzenia winien obejmywać wszyst-

kie te sprawy. Inaczej bowiem posiedzenie to spotkałby los poprzednich, na których dyskusya wobec pominięcia w porządku dziennym ważnych bardzo spraw, stała się chaotyczną, gdyż sprawy pominięte, bez względu na porządek dzienny były omawiane.

Członkowie komisyi omawiali też owacyjne przyjęcie nowy namiestnika, jenerała kawalery i br. **Huyna** na konferencyi wiedeńskiej. Rozpatrywano okazany entuzyazm ze stanowiska narodowego i politycznego. Opinia członków komisyi gospodarczej **miejskiej** okazała się w tej sprawie zgodną.

Z niemieckiej socyalnej demokracyi.

Druga partya socyalno-demokratyczna.

Po ostatnich konfliktach pomiędzy „większością" socyalnej demokracyi niemieckiej a „opozycyą" („wspólnoty pracy"), ta ostatnia stopniowo konstytuuje się jako odrębna partya z całym odrębnym aparatem organizacyjnym.

„Vorwarts" ogłasza wydany przez opozycyę szkic organizacyjny, w myśl którego mają być utworzone lokalne organizacye, połączone w okręgi agitacyjne, ale na czele całego aparatu stoi kierownictwo centralne (Zentralleitung). „Kierownictwo" składa się z „egzekutywy" i „rady". Składki partyjne są zbierane w sposób zwykły przez organizacye lokalne, a 20 proc. składek odsyła się do egzekutywy.

Konferencya nowej partyi odbędzie się w Gotha 6 kwietnia w tamtejszym domu ludowym. Nowa partya opracowała tekst programu, który na razie w formie **rezolucyi** (Bernsteina i towarzyszy) ma być przedłożony parlamentowi niemieckiemu do uchwalenia. Rezolucya zawiera nast. punkta:

Konieczność zgody parlamentu przy rozpoczynaniu i zawieraniu umów sojuszowych, pokojowych, rozpoczynaniu wojny etc.; odpowiedzialność kanclerza; **szybkie zawarcie pokoju bez aneksyi**; zmiana ordynacyi wyborczej do parlamentu — proporcyonalne wybory, prawo wyborcze od 20 roku życia, prawo wyborcze dla kobiet, wybory w dzień świąteczny; reforma ustroju kraju — czteroprzymiotnikowa ordynacya wyborcza do sejmów, zniesienie I izby; **zniesienie ustaw wyjątkowych (w tej liczbie ustaw antypolskich o wywłaszczeniu)**; zniesienie przepisów karnych i specyalnych ustaw, ograniczających prawa robotników rolnych; rozszerzenie prawa koalicyjnego; zniesienie kar za „przestępstwa" t. zw. polityczne.

„Szeroki samorząd" dla Litwy

Berlin, 26 marca.

Jak się dowiaduje Biuro Wolffa, sekretarz stanu spraw zagranicznych, Zimmermann, przyjął przed kilku dniami deputacyę Litwinów z zajętego obszaru. Sekretarz stanu wysłuchał życzeń przedłożonych przez delegacyę i podczas rozmowy zapewnił, że rząd cesarski odnosi się do ludności litewskiej z największą życzliwością, oraz, że przy zawieraniu pokoju okaże pełną uczynność dla jej życzeń uzyskania szerokiego samorządu.

Konflikt niemiecko-amerykański.

Wojskowy plan rządu waszyngtonskiego.

Berno, 26 marca.

Według francuskich pism obejmuje wojskowy plan waszyngtonskiego rządu następujące punkty:

Mobilizacya całej siły morskiej przy użyciu punktów oparcia na wybrzeżu angielskiem i francuskiem; otwarcie amerykańskich portów i doków dla okrętów wojennych ententy; nieograniczone dostarczanie materyałów wojennych czwórzojuszowi; zabezpieczenie transportów do Władywostoku; mobilizacya milicyi celem zapewnienia spokoju wewnątrz kraju; używanie wszystkich znajdujących sie w portach amerykańskich okrętów wojennych i handlowych; mobilizacya amerykańskiej marynarki handlowej, kolei i przemysłu materyałów wojennych.

Komunikat austryacki.

Wiedeń, 26 marca.

Urzędowo donoszą 26 marca:

Wschodni teren wojny.

Na północ od doliny Csobanyos rozbił się rosyjski atak. Zresztą nic ważnego.

Włoski i południowo-wschodni teren wojny:

Nie było żadnych ważniejszych wydarzeń.

Zastępca szefa sztabu general. v. **Hoefer**, marszałek polny porucznik.

Wojna światowa.

Ostatnie wiadomości.

„Daily Chronicle" donosi z Petersburga, że sądzą tam, iż szybki odwrót Niemców na froncie zachodnim doprowadzi do wielkiego przesunięcia wojsk na froncie rosyjskim i że Hindenburg zużytkuje okres przejściowy, jaki Rosya przeżywa, do zadania krajowi potężnego ciosu.

Biuro Wolffa donosi: Obcym rządom podano do wiadomości, że na przyszłość bez żadnych względów wystąpi się z wszelką bronią **przeciw każdemu ruchowi okrętów w obszarze północn. morza lodowatego** na wschód od 24-go stopnia wschodniej długości i na południe od 75-go stopnia szerokości północnej z wyjątkiem otwartego morza norweskiego. Neutralne okręty, które wpływają na ten obszar, czynią to na własne niebezpieczeństwo.

Książę Fryderyk Karol pruski, który służył na froncie zachodnim jako lotnik, został niedaleko Bapaume zmuszony do wylądowania między liniami angielskiemi i **wzięty do niewoli.**

Socyaliści rumuńscy a wojna.

Od początku wybuchu wojny europejskiej jak i w czasie, kiedy dwuznaczna gra dyplomacyi bukaresztenskiej i jej przechylenie się na stronę ententy stawało się coraz bardziej widoczne, rumuńscy socyaliści oświadczali się zdecydowanie przeciw wojnie, i prowadzili zaciętą kampanię, aby uchronić Rumunię od następstw wmieszania się w konflikt światowy. K. Nowak w „Pester Lloyd" daje ogólny pogląd na sytuacyę wewnętrzną Rumunii bezpośrednio przed przyłączeniem się jej do państw koalicyi jako też po wypowiedzeniu nieszczęśliwej dla niej wojny.

Przez dwa lata rozwijała rumuńska partya socyalistyczna niestrudzoną działalność, żadne jej zgromadzenie nie odbyło się bez tendencyi i programu antywojennego, organ przewódcy socyalistów rumuńskich tow. Rakowsky'ego „**Lupta**" protestował stale przeciw współudziałowi w wojnie. A kiedy po przełamaniu frontu rosyjskiego pod Gorlicami, rusofile, pragnąc podnieść nastrój, urządzili wielkie zebranie, socyaliści starali się przeszkodzić temu i przyszło nawet do **krwawych starć** z wojskiem i policyą.

W początkach roku 1916 tak zwani „Transsylwanieni", aneksyoniści rumuńscy, mający na celu opanowanie Siedmiogrodu, zorganizowawszy się silnie, rozpoczęli gwałtowną agitacyę za wojną, posługując się kolportażem ulicznym i terorem, stosowanym do zwolenników pokoju. Socyaliści nie dali się odstraszyć: wysłali żony i córki swoje na ulice, aby sprzedawały pisma partyjne i zaciekłość przeciwników nie mogła się zdecydować na czynne przeszkodzenie temu.

W czerwcu 1916 roku wojna była zdecydowana. Galacz był centrum propagandy rusofilskiej. Wówczas socyaliści zaprotestowali znowu: w Galaczu wybuchł **strejk generalny i znowu polała się krew** masakrowanych przez żołnierzy mężczyzn, kobiet i dzieci.

W dzień ogłoszenia wojny — równocześnie z odbywającą się radą koronną — odbywało się w Bukareszcie zgromadzenie protestujące. Policya i wojsko obstawiło miejsce zebrania i wypuściło uczestników dopiero z chwilą, kiedy stan oblężenia został ogłoszony. Gdy pierwsze wrażenia minęły, miasto jakby obumarło, nie było śladu żadnego entuzyazmu, natomiast na przedmieściach odbywały się demonstracye robotnicze przeciw wojnie. Rząd poradził sobie z niemi po swojemu, już następnego dnia **powołał wszystkich robotników w wieku od 21 do 46 lat do wojska,** zawiesił ostrą cenzurę nad dziennikami, dotykającą oczywiście przedewszystkiem „Luptę", organ partyjny. **Rakowsky'ego próbowano zrazu przekupić — potem aresztowano go poprostu na ulicy.** Przedsięwzięto także wiele **aresztowań** wśród socyalistów, a z więzienia Vacaresti uwolniły dopiero aresztowanych wkraczające wojska niemieckie. W Bukareszcie z chwilą wejścia Niemców i Bułgarów było 36.000 robotników, a z nich 20.000 bez wszelkiego zajęcia. O zaopatrzenie rodzin żołnierzy i urzędników postarał się rząd rumuński przed swoją ucieczką wypłacając im kilkumiesięczne zasiłki i pensye, robotnicy natomiast zostali pozostawieni swemu losowi. Przybycie Niemców zmieniło ich położenie na lepsze, gdyż wobec otwarcia wielu fabryk, znaleźli zajęcie, a niemiecki zarząd wojskowy zmusił dyrektorów fabryk do wyznaczenia im odpowiednich płac — po 4 franki na głowę.

Do dzisiejszego numeru dołączamy Szan. abonentom

Czeki

i nimi prosimy odnowić prenumeratę za miesiąc **kwiecień 1917 r.**

Abonenci na Węgrzech, w Bośni, Niemczech i zagraniczni zechcą nadsyłać prenumeratę przekazami, albowiem czeki są ważne tylko w Austryi i okupacyi Królestwa Polskiego oraz na poczcie polowej.

Administracya „Naprzodu".

KRONIKA.

Kraków, poniedziałek 26 marca.

Lepki chleb. Skargi na jakość wypiekanego chleba w Krakowie w ostatnich czasach stają się coraz częstsze. Odbiorcy żalą się, iż pieczywo jest gorzkie, lepkie, trocinowate, z wierzchu spieczone i bezwarunkowo **niemożliwe do jedzenia.**

Dotąd nic nie słychać o staraniach w sprawie dostarczenia katolickiej ludności białej mąki z okazyi nadchodzących świąt Wielkanocnych.

Sprawa dowozu ziemniaków do Krakowa z obszarów Królestwa, pozostających pod zarządem c. i k. generalnego gubernatorstwa przedstawia się w świetle dostarczonych przez c. k. biuro korespondencyjne faktów następująco:

Jednem z następstw zarekwirowania i skontyngentowania całego zapasu ziemniaków w c. i k. obszarze okupacyjnym Polski było wstrzymanie ich wywozu do Krakowa, ponieważ wywóz ten uniemożliwiał dostawę wyznaczonego kontyngentu w tych miejscowościach, w których odbiorcy krakowcsy zaopatrywali się dotąd w ziemniaki. Generalne gubernatorstwo uwzględniło wszakże trudne położenie miasta Krakowa i zarządziło w drodze telegraficznej, aby tamtejszemu magistratowi oddano do dyspozycyi z przyznanych w swoim czasie 100 wagonów nie podjętej jeszcze ilości ziemniaków w cenie 10 koron za 100 klg. bez dostawy, na rachunek zarekwirowanych i skontyngentowanych zapasów tegoż produktu w gminach: Michałowice, Iwanowice i Niedźwiedź, w obwodzie Miechowskim.

Ponieważ koszta dostawy ziemniaków z tych gmin doKrakowa wynoszą przeciętnie 3 K za 100 klg., może magistrat krakowski zaopatrzyć miasto w ziemniaki po 13 koron za 100 klg., a więc o 5 koron taniej od obecnie pobieranej ceny.

Nowa kuchnia obywatelska w Krakowie. Jak słychać, z dniem 1 kwietnia otwartą będzie nowa kuchnia obywatelska w Krakowie przy ulicy Karmelickiej. Organizacya tej kuchni jest już w pełnym toku i wkrótce będzie ukończona.

Koncert Bachhausa (dzisiejszy) z powodu niedyspozycyi artystki został odłożony na koniec kwietnia. Za sprzedane bilety kasa zwraca pieniądze.

Próba generalna z „Kaliguli". Przed premierą „Kaliguli" Rostworowskiego, wprowadza dyrekcya teatru im. Jul. Słowackiego próbę generalną, płatną dla publiczności. Próba ta odbędzie się w piątek 30 b. m. wieczorem; ceny miejsc podwyższone; część dochodu przeznaczona jest na rzecz K. B. K.

Ostrzeżenie przed sabotażem. „Korrespondenz Wilhelm" pisze: Wielkie niebezpieczeństwo dla operacyj c. i k. armii związane ze zbrodniczymi czynami, dążącemi do zniszczenia zapasów (akty sabotażu), zmusza do przypomnienia karnych postanowień za takie zamachy zbrodnicze. Wedle szczegółowych karnych postanowień, za takie zbrodnie w polu karze się na podstawie prawa doraźnego, zaś w głębi kraju przy obciążających okolicznościach ustanowioną jest kara śmierci przez **powieszenie,** przy lżejszych wypadkach ciężkie więzienie aż do lat 20.

Dr Wiktor Adler jutro we wtorek przemawia w Wiedniu na publicznem zgromadzeniu w sali domu robotniczego w Favoriten na temat: **„Rewolucya rosyjska i jej znaczenie".**

Rewolucya w Rosyi.

Generał Ruzskij podporą rewolucyi? — Szczegóły abdykacyi cara.

„Voss. Ztg." powtarza za petersburskim korespondentem „Times", że generał Ruzskij w taki sposób opisuje swój udział w sprawie abdykacyi cara:

Dnia 14 marca wieczorem niespodzianie przybył car do Pskowa. Wiedział już, że rewolucyi nie stłumi, ale chciał pozostać carem. Przygotował manifest, którym oznajmiał, że powoła ministeryum parlamentarne i przy jego pomocy będzie dalej rządził Rosyą. O 2 w nocy zawołał Ruzskiego do siebie, pokazał mu gotowy manifest, i spytał o jego zdanie. Ruzskij, wiedząc, że takie połowiczne ustępstwo już nie wystarczy, radził porozumieć się z Rodzianką, z którym się też zaraz kazał połączyć telefonicznie. W ciągu dwugodzinnej telefonicznej rozmowy z Ruzskim prezydent Dumy stanowczo domagał się abdykacyi cara; treść tej rozmowy Ruzskij odrazu zakomunikował **Aleksiejewowi i innym generałom** z prośbą o opinię, a zrana o godz. 10 oświadczył carowi, że otrzymane odpowiedzi **jednogłośnie doradzają mu abdykacyę.** Car się zgodził, ale warunkowo.

O godz. 3 po południu car wręczył Ruzskiemu telegram, zawierający abdykacyę jego **na rzecz syna**, i polecił mu wysłać ten telegram do Petersburga. Ale zaraz potem dowiedział się Ruzskij, że delegaci nowego rządu, Guczkow i Szulgin, już jadą do Pskowa: wobec tego **nie wysłał telegramu** carskiego. Natomiast zarządził Ruzskij, żeby delegatów najpierw do niego zaprowadzono.

Ale ktoś z orszaku carskiego spłatał generałowi figla i **wpuścił delegatów nowego rządu bezpośrednio do cara.** Kiedy Ruzskij wszedł, Guczkow już mówił. Opisał carowi już dokonany w Petersburgu przewrót: zaznaczył, że własna gwardya przyboczna cara do rewolucyi się przyłączyła. To wstrząsnęło carem do głębi. Oświadczył gotowość do abdykacyi **we własnem imieniu i w imieniu chorowitego swego syna,** a na korzyść wielkiego księcia Michała.

Pół godziny później car odjechał do głównej kwatery.

Manifest gabinetu o wojnie. — Kadeci republikanami.

Biuro Reutera donosi: W manifeście gabinetu powiedziano: Nieprzyjaciel będzie się starał skorzystać z każdej słabości wielkich armii na froncie rosyjskim. Z nastaniem wiosny jego flota będzie znowu wolną; wtedy nasza stolica będzie znowu zagrożoną. Zwycięstwo nieprzyjaciele oznaczałoby powalenie wolności Rosyi, pruski sierżant pozbawiłby Rosyan wszelkich swobód i przywróciłby na nowo władzę cara nad ujarzmionym narodem. —

Komitet centralny i parlamentarna frakcya kadetów podczas narady nad wprowadzić się mającą formą rządu, oświadczyły się **za demokratyczną republiką.** W tym duchu ułożone sprawozdanie będzie przedłożone kongresowi partyi w Petersburgu dnia 7 kwietnia.

Aleksiejew generalissimusem? — Pertraktacye rządu z robotnikami. — „Ekscesy" na froncie.

Korespondent „Timesa" w Petersburgu donosi ze środy: Spodziewają się, że wszyscy wielcy książęta złożą swe godności wojskowe, gdyż nie chcą nadal sprawiać rządowi trudności przez pozostawanie na swych urzędach. Wielki książę Cyryl dał przykład. Generalni inspektorzy armii, kawaleryi i służby lotniczej bez wątpienia pójdą za jego przykładem. W. ks. Mikołaj przybędzie niebawem w tym samym celu do Petersburga. **Aleksiejew będzie prawdopodobnie generalissimusem.** **Od** sierpnia 1915 r. był on faktycznie szefem armii na froncie, chociaż nie miał tego tytułu.

Korespondent po południu odwiedził Guczkowa w ministerstwie wojny. Ze słów Guczkowa wynika, że rokowania między rządem a komitetem delegatów robotniczych i żołnierskich czynią dobre postępy. Jest bardzo ciężkiem i odpowiedzialnem zadaniem dojść do ugody, by przywrócić porządek w mieście i utrzymać karność wśród wojsk. Przedstawiciel Dumy generał **Potapow** zdołał pono pozyskać zaufanie komitetu robotniczego i żołnierskiego. Jego wpływom zawdzięczyć należy, że komitet w końcu **zgodził się wydać odezwę do armii** na froncie, wzywającą oficerów i żołnierzy, by wytrwali ramię przy ramieniu przeciw wspólnemu wrogowi.

Prezydent ministrów ks. Lwow wczoraj zawiadomił dziennikarzy rosyjskich, że z wyjątkiem kilku **ekscesów na froncie północnym,** wszystkie armie zachowały się lojalnie.

W więzieniach zniesiono kary cielesne i karę kajdanów.

Szlachta petersburska przyłączyła się do nowego ruchu. Przygotowuje się pożyczkę wolnościową w sumie 3 miliardów rubli po 5 proc.

Głosy prasy francuskiej. — „Zatrzymajcie się, nie idźcie dalej"!

Francuska prasa, która z uwagą śledzi wydarzenia rosyjskie, jest zdumioną z powodu uwięzienia cara, przypomina wydarzenia podczas rewolucyi francuskiej i uwięzienie Ludwika XVI. Były minister Raynaud woła w „Heure" do rosyjskiej rewolucyi: „Zatrzymajcie się, nie idźcie dalej"! i żąda, aby nowy rząd wywarł wpływ celem przeprowadzenia organizacyi, odpowiadających życzeniom Dumy. Musi się chwilowym przewódcom rosyjskim przedstawić bezowocność zarządzeń wobec byłego cara.

„Le France" pisze: Jeżeli jest jeszcze czas, **należy cara wypuścić.** Powinno się przy pomocy dyplomatów ententy dać rządowi rosyjskiemu do zorzumienia, że w jego leży interesie, by przez bezcelowe uwięzienie nie przedłużać przesilenia i by unikać wszystkiego, przez co najlepiej kierowane rewolucye zawiodły. „Echo de Paris" i „Victoire" piszą, że wszystkich Francuzów zdziwiło niemile uwięzienie cara i ostrzegają przed żądami teroru.

Więzienia otwarte.

Agencya petersburska donosi: Przy uwalnianiu więźniów politycznych w Orle przez tłum rewolucyjny umknął także z więzienia generał Grigorjew (b. komendant Kowna). Inni więźniowie poznali go i wołali, że zdrajca powinien być zamknięty w więzieniu — i generała zamknięto.

W Chersonie 1700 więźniów rozbroiło straże więzienne, wtargnęli potem do drugiego skrzydła więzienia i uwolnili zamkniętych tam 200 więźniów. Równocześnie tłum z zewnętrz wyważył bramy więzienia i uwolnił jeszcze 300 więźniów. Więźniowie rozprószyli się po mieście.

Wyrzucenie carskiego tronu z synodu.

Do „Frankf. Ztg." depeszują ze Sztokholmu: Dnia 17 marca odbyło się pierwsze uroczyste posiedzenie synodu pod prezydencyą metropolity kijowskiego, Włodzimierza.

Nowy naczelny prokurator synodu powitał zebranych słowami, że uderzyła godzina wolności dla cerkwi prawosławnej. Poczem nakazał na znak, że nad cerkwią ustało papiestwo cara usunąć z sali tronowy fotel carski.

„Acht-Uhr-Blatt" donosi z Genewy: Rosyjski św. Synod uchwalił na czwartkowem posiedzeniu zawiadomić wiernych, że **rewolucya jest dziełem Boga,** a wszyscy prawosławni mają być posłuszni nowemu rządowi.

Petersburski korespondent „Timesa" donosi: Włodzimierza Lwowa, nowego **prokuratora św. Synodu,** witają liberalni dygnitarze kościelni jako zwiastuna nowej ery. Wszystkich zwolenników dawnego rządu, zajmujących krzesła biskupie, usunięto.

Niemieccy socyaliści Austryi — do socyalistów Rosyi!

Na odbytem w czwartek posiedzeniu prezydyum niemieckiej socyalnej demokracyi w Austryi ułożono oświadczenie, które doręczone będzie rosyjskiemu proletaryatowi walczącemu za pośrednictwem międzynarodowego biura socyalistycznego.

„Arbeiter Zeitung", komunikując o powyższem, zaznacza, iż **tekstu uchwalonego oświadczenia nie publikuje w obecnej chwili ze względów cenzuralnych.**

Drobne wieści.

Petersburski korespondent „Daily Chronicle" donosi pod datą 23 b. m.: Ministerstwo wojny zajmuje się projektem lżejszego systemu **dyscypliny w wojsku,** przez co spodziewa się zapobiedz wpływowi krańcowej agitacyi.

Nowy rząd wydał manifest, który odnawia polityczny ustrój i unieważnia wszystkie edykty, wydane w ostatnich latach.

W Wiedniu obiegały pogłoski o **aresztowaniu w. ks. Mikołaja Mikołajewicza.** Pogłoski te dotąd nie zostały potwierdzone.

Rodiczew i Sieroszewski.

Pod tym tytułem czytamy w warszawskim „Kuryerze Polskim":

Z powodu artykułu, zamieszczonego w „Kuryerze" p. t. „Rodiczew na widowni" i omawianego w nim stosunku Rodiczewa do sprawy polskiej, nie od rzeczy będzie przypomnieć tu **przemówienie tegoż Rodiczewa na bankiecie dziennikarskim, wydanym w Krakowie z powodu obchodu grunwaldzkiego w 1910 r.**

Podpisany brał udział w tem świetnem zebraniu, w którem uczestniczyli najwybitniejsi publicyści i mężowie stanu ze wszystkich niemal zakątków Europy.

Rodiczew mówił, iż nie wątpi o tem, że przyjdzie niebawem czas, kiedy oba narody, polski i rosyjski, wyzwolone, zawrą ze sobą przyjaźń opartą na sprawiedliwości.

Naród polski, który zachował swą bogatą i szlachetną duszę, zginąć nie może, a chociaż został zwyciężony, to jednak cała sympatya i szacunek rosyjskich uczciwych ludzi są po stronie zwyciężonego. **Zwycięzcy zaś w udziale przypada tylko pogarda.**

Wszyscy szermierze wolności i sprawiedliwości w Rosyi widzą w Polakach **zawsze urodzonych i naturalnych wolności i sprawiedliwości rycerzy,** którzy też ramię w ramię z rosyjskimi bojownikami tych najwyższych ideałów ludzkości walczyli i z pewnością w przyszłości od walki się nie usuną.

Po pięknych tych słowach, przyjętych hucznemi oklaskami, **zerwał się z miejsca Wacław Sieroszewski i z właściwym mu temperamentem odpowiedział** rzecznikowi rosyjskiej wolności.

— Ideałem każdego Polaka — mówił między innemi — **jest dążenie do Niepodległości** i zaszczepiać je w duszach przyszłych pokoleń jest obowiązkiem każdego patryoty.

Poczem zwracając się wprost do Rodiczewa zawołał:

— **Teodorze Izmajłowiczu — walcząc o oderwanie Polski od Rosyi, walczymy za wolność narodu rosyjskiego.**

Wskutek tego ostatniego zwrotu Rodiczew wraz z obecnymi, współredaktorem „Rieczy" Brianczaninowem i posłem Stachowiczem **opuścił demonstracyjnie zebranie.**

Nazajutrz zaś z racyi powyższego incydentu przesłał Rodiczew do przew. bankietu red. Kopińskiego list następujący:

„Z powodu mowy wygłoszonej wczoraj pod koniec bankietu przez p. Sieroszewskiego, nie mając fizycznie możności oświadczenia panu, jako przewodniczącemu bankietu, **że słowa p. Sieroszewskiego uważam za wielki błąd polityczny** — oświadczam obecnie, że nasi przyjaciele polityczni i ja jesteśmy obrońcami autonomii polskiej, lecz **w żadnym razie nie możemy być zwolennikami oderwania Polski od Rosyi".**

podpisano (T. Rodiczew).

Ad usum delphini!

Bronisław Mayzel.

Z Królestwa.

„Polska kasa pożyczkowa". — Miliard polskich marek.

W kwietniu b. r. rozpocznie swoją czynność Polska kasa pożyczkowa, powołana rozporządzeniem niemieckich władz okupacyjnych.

„Deutsche Warsch. Ztg." takie w tej materyi podaje wyjaśnienia:

Rubel rosyjski, odcięty od swojej instytucyi macierzystej — rosyjskiego banku państwa coraz bardziej znika z obiegu, i skutkiem tego ze szkodą dla ludności nabiera wśród niej wartości „amatorskiej", nie odpowiadającej jego szacunkowi w stosunkach międzynarodowych.

Zwłaszcza włościaństwo w Królestwie ubiega się o ruble, do których jest przyzwyczajone, i wyzbywa się wzamian, np. marek po cenach, dyktowanych przez spekulantów.

Z wprowadzeniem marek polskich wszelki towar oszacowany będzie w kraju według tej waluty. Możliwość obrotu rubla będzie malała, aż ludność oswoi się zupełnie z tem, że analogicz-

M. LANDAU, Kraków, Krzyża 5 poleca kroje na każdą miarę na sezon wiosenny i letni z najnowszych żurnali
BLANKA MODEN-ALBUM | BLANKA ALBUM DLA DZIECI
zeszyt zawierający 1100 modeli kosztuje 1 K 40 h, z przesyłką 1 K 90 h, za zaliczką 2 K 20 h.

nie do innych krajów, posiadających własną walutę, i w Polsce tylko nowy pieniądz tworzyć będzie ustawowy środek płatniczy.

Noty polskiej kasy pożyczkowej będą przez rząd niemiecki gwarantowane do wysokości jednego miliarda marek będą zrównane z markami niemieckiemi.

Wygląd marek polskich ma być nawskroś polski. Przy współdziałaniu artystów polskich osiągnięto estetyczny znak pieniężny. Tekst polski. Na każdym banknocie znajduje się biały orzeł w czerwonem polu.

Banknoty będą opiewały na pół marki, 1, 2, 5, 10, 20, 50, 100, 500 i 1000 marek,

Wprowadzone zostaną i drobne monety wartości 5, 10 i 20 fenigów, przez co doraźnie usunie się dotkliwy brak drobnych pieniędzy. Te metalowe monety nosić będą też godła i napisy polskie.

Polska kasa pożyczkowa, jak wyjaśnia również „Deutsche Warsch. Ztg.", będzie mogła w myśl rozporządzenia z 9 grudnia 1916 r. też udzielać kredytu zarówno instytucyom komunalnym, jak i stronom prywatnym.

Zerwanie Chin z Niemcami.

Biuro Wolffa donosi: Poseł chiński wręczył w urzędzie spraw zagranicznych telegram z 14 marca, który otrzymał od swego rządu. Telegram ten podaje do wiadomości dekret prezydenta zawiadamiający, że Chiny z powodu odmowy Niemiec co do zaniechania zaostrzonej wojny łodziami podwodnemi celem ochrony życia i mienia chińskich obywateli, od 14 marca nie utrzymują żadnych stosunków dyplomatycznych z państwem niemieckiem.

Komunikat niemiecki.

Berlin, 26 marca.

Urzędowo donoszą 25 marca:

Zachodni teren wojny:

Przy pogodnem powietrzu działalność artyleryi była na froncie flandryjskim i Artois żywą. Na południowy wschód od Ypern oddały nasze minierki skutecznie strzały. Łącznie z tem wywiadowcy posunęli się naprzód i znaleźli okopy zupełnie zniszczone i przez nieprzyjaciela opróżnione. Koło Beaumetz, Roisel i na wschód od kanału Crozat natrafiły nieprzyjacielskie ataki na nasze zabezpieczenia, które po zadaniu nieprzyjacielowi szkód według polecenia nieprzyjaciela ominęły. W walce koło Vregny (na północny wschód od Soissons) odrzucono z stratami francuskie bataliony. Koło Soupir i Cerny na północnym brzegu Aisne nasze wojska szturmowe po skutecznem przygotowaniu ogniowem wtargnęły silnem uderzeniem do francuskich linii i powróciły z 60 jeńcami.

Między morzem i Mozelą nasi lotnicy wykonali liczne ataki na nieprzyjacielskie samoloty i cele lądowe. W walkach powietrznych stracili Anglicy i Francuzi 17 samolotów, Nadporucznik br. Richthofen spowodował upadek 30-go nieprzyjaciela, a porucznik Voss szesnastego i siedmnastego.

Wschodni teren wojny:

Front wojsk jenerała poln. marszałka ks. Leopolda baw.: **Podczas nagłego ataku w pobliżu Samman nad Dźwiną dostało się w nasze ręce 21 Rosyan. W kilku odcinkach, zwłaszcza koło Smorgonia, na zachód od Łucka, koło Brodów i Brzeżan, wzmaga się od czasu do czasu działalność ogniowa.**

Na froncie jenerała pułkownika arcyksięcia Józefa i u grupy wojsk jen. poln. marszałka Mackensena położenie przy odwilży niezmienione.

Front macedoński:

Na północ od Monastyru oczyściły nasze lotne oddziały pozostałe przed pozycyą gniazdo strzelnicze.

Pierwszy generalny kwatermistrz: **Ludendorff.**

Z miasta i z kraju.

Prof. Maryan Raciborski. Nader bolesną stratę ponosi uniwersytet Jagielloński, a z nim nauka polska, przez zgon prof. Maryana Racibarskiego, botanika o światowej sławie, znakomitego nauczyciela młodzieży i niestrudzonego popularyzatora nauki. Szczegółowe wspomnienie pozgonne umieścimy w numerze jutrzejszym.

Zboże do siewu. C. k. namiestnictwo wydało następujący okólnik:

Z różnych stron kraju napływają coraz częściej skargi, iż komisyonerzy wojennego Zakładu obrotu zbożem, nie bacząc na konieczność zabezpieczenia ziarna do siewu wiosennego, przeprowadzają bezwzględnie wykupno zboża, wskutek czego w niektórych powiatach naruszono już zapasy zbóż siewnych dla celów aprowizacyjnych.

C. i k. komendy rejonowe zechcą przeto ogłosić jak najobszerniej, iż **zboże do siewu nie śmie być naruszone.**

Zjazd delegatów Związku większych miast Królestwa Galicyi. W piątek dnia 23 b. m. odbył się w sali magistratu m. Krakowa zjazd delegatów Związku większych miast królestwa Galicyi. Ze spraw na porządku dziennym postawionych, najszerszą dyskusyę wywołała sprawa aprowizacyi miast,

Po wysłuchaniu sprawozdań przedstawicieli miast, zjazd delegatów miast uchwalił zwrócić się z jak najbardziej stanowczem przedstawieniem do władz państwowych i naczelnych krajowych o wydanie bezwarunkowego **zakazu wywozu środków spożywczych z kraju, zaprzestania rewizyi i rekwizycyi tychże środków,** przeprowadzanych obecnie po wsiach i miastach i pozostawienie w kraju tego, co dotychczas zarekwirowane zostało. W sprawie założenia kuchni wojennych po miastach uchwalono zwrócić się do Rządu o pomoc finansową na założenie tychże, tudzież o zapewnienie dosarczenia odpowiedniej ilości środków żywności, aby kuchnie te przynajmniej do przyszłych żniw mogły funkcyonować.

Wykupywanie Borysławia. Firma Bracia Goldman w Borysławiu sprzedała — jak donosi „Kur. Lw." — swe objekta naftowe nowemu konsorcyum (skupującemu w ostatnich czasach różne kopalnie nafty), w skład którego wchodzi też spółka Arpad Csonka et Hartenstein. Cena kupna wynosi cztery i pół miliona koron. Konsorcyum to nabyło również w ubiegłym miesiącu kopalnie nafty Hermana Blocha w Borysławiu za cenę podobnej wysokości.

Ku uczczeniu imienin komendanta Piłsudskiego złożyła — jak nam z Wiednia donoszą — w dniu św. Józefa złożyła Helena hr. Mycielska w sekcyi dla internowanych Królewiaków wiedeńskiego oddziału Ligi kobiet 200 koron.

Na bank, biura, lub większe przedsiębiorstwo handlowe nadający się

LOKAL

ze sklepem, obecny skład mebli, przy ul. Sławkowskiej 6, vis-a-vis hotelu Saskiego

do wynajęcia od 1 lipca.

Składa się ze sklepu, 2 sal parterowych. Prócz tego mogą być 3 duże 1 mała sala na I. piętrze, które mają wygodne połączenie schodowe ze sklepem.

Wiadomość od 5—7 u firmy LENERT Sławkowska 6.

Zarząd pralni i farbiarni „TĘCZA" w Krakowie

prosi niniejszem Wielce Szanownych Gości **o możliwie szybkie wykupywanie przedmiotów** danych do prania, czyszczenia i farbowania.

Zwraca równocześnie uprzejmie uwagę, że **Zakład obecnie obejmuje poręczenie za przechowanie rzeczy tylko przez jeden miesiąc.**

Dwóch pomocników poszukuje Drukarnia Ludowa w Krakowie, ul. Dunajewskiego 5.

W rzeźni miejskiej w Oświęcimiu jest do objęcia posada egzaminowanego maszynisty do prowadzenia maszyny parowej, chłodzącej za pomocą amoniaku i fabrykacyi sztucznego lodu.

Zgłoszenia przyjmuje Magistrat w Oświęcimiu.

Długoletnie ciężkie cierpienia płuc astmę i krztusiec zupełnie wyleczyłam środkiem domowym, który może każdy nabyć bardzo tanio. Proszę opłaconą kopertę nadesłać a doniosę każdemu całkiem za darmo. B. Koleńska, Wrschowitz obok Pragi, Czechy.

Tysiączne dzięki.

Wielm. Pani! Pański preparat, ziółka i likier, bardzo dobrze mi poskutkował, gdyż mój kaszel i granie w piersiach nietylko, że ustało, lecz teraz czuję się bardzo dobrze i zdrów po użyciu 1 flaszeczki i 1 paczki Ziółek Betlejemskich, za co składam serdeczne podziękowanie.

Nadwórna. *Wasyl Kuczerczuk.*

›JERRY‹ SKA Z OGR. ODPOW.

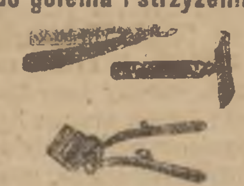
AMERYKANSKIE URZĄDZENIA BIUROWE

CENTRALA DLA GALICYI, BUKOWINY I KRÓLESTWA POLSKIEGO

KRAKÓW UL. FLORYAŃSKA 28. Tel. 1416.

Wdowa po pisarzu z Brodów, która z powodu opuszczenia domu przez wojnę, zupełnie zniszczona, znajduje się w skrajnej nędzy, będąc chora, z 8-letniem dzieckiem, które z powodu choroby utraciło nogę, **prosi o poratowanie,** ponieważ została z mieszkania wypowiedziana i bez kawałka chleba. Zwraca się do łaskawych JW. Państwa o poratowanie, prosi o bieliznę, bucik i ubranie, **Marya Błazińska, Wiedeń, VIII,** Florianigasse 41, drzwi nr 8.

DOBRE APARATY do golenia i strzyżenia.

I. jakości brzytwa ze srebrnej stali K 4·—, 5·—, 6·—. Bezpieczne aparaty do golenia ponikl. K 4·—, 5·—. Przyrządy do golenia „Perfekt" z 6 ostrzami K 18·—, 22·—. Podwójne ostrze rezerwowe za tuzin 5·—, 6·—. I. jakości maszynki do strzyżenia K 12·—, 15·—. Wymiana dozwolona lub zwrot pieniędzy. Wysyłka za pobraniem lub poprzedniem nadesłaniem należytości, przez **c. i k. nadwornego dostawcę JAN KONRAD** Dom wysyłkowy **Brüx Nr. 1360 (Czechy).** Główny katalog darmo i opłatnie.

Konc. przez Wysokie c. k. Namiestnictwo

BIURO POSREDNICTWA w kupnie, sprzedaży, wydzierżawianiu majątków ziemskich i realności, zajmujące się sanacyą majątności ziem.

I. M. NIEWIADOMSKIEGO autor. geometry cywil., leśnika egzamin. i zaprz. znawcy sądowego **przy ul. J. Szujskiego 1 (róg Krupniczej).**

Najlepsze mydło tanio może sobie każdy sam zrobić na podstawie pojedynczego zupełnie doświadczonego przepisu, który prześle za nadesłaniem K 2. 50 hal. Fr. Florek w Nowym Targu.

Potrzebny zaraz **fachowy tracznik do gatru.** Płaca miesięczna 150 do 200 koron, mieszkanie i opał, zależy od zdolności i umowy, do fabryki budowlanej Antoniego Szpaka w Jaśle.

Potrzebuję kilkunastu traczów do przerzynania kloców w akordzie za dobrą zapłatą. **Filip Trapp,** budowniczy, Borysław.

Zdolne panny do szycia poszukuje pracownia kostyumów i sukien **M. Liebgolde wej przy ul. św. Gertrudy 29 a Kraków.**

5 czeladzi stolarskich i 4 chłopców do nauki stolarstwa przyjmie zaraz Fabryka stolarska Józefa Jończego w Nowym Targu.

Potrzebne zaraz zdolne panny do krawieczyzny. Karmelicka 28, II. p., front na prawo.

Rutynowanego ekspedyenta z działu konfekcyi damskiej przyjmie zaraz Leon Braciejowski, Kraków, Grodzka L. 5.

Kupuję i sprzedaję złoto, srebro, brylanty oraz wszelką biżuteryę nową i antyczną, płacę najwyższe ceny **Józef Cyankiewicz, Kraków, Sławkowska 24**

Wydawca: **Ignacy Daszyński.** — Redaktor odpowiedzialny: **Marya Pyrzowski.** **Drukarnia Ludowa, Kraków,** Dunajewskiego 5 (Telefon 1310).